

Tigrinya: The Role of the Refugee Minor Program

ትግርኛ: ናይ ሰደተኛ ንኡስ ፕሮግራም ሥራሕ ግደ

ብንኡስ ግብረ ሰብዓዊ (ወይካዓ ሰደተኛ) (Unaccompanied Humanitarian Minor, (UHM)) ኣሰራርሓ ሰፈራ ከይዲ ብዘይ ወሊዲ ናብ ቪክቶሪያ ንዘመጹ ዓሚላት ምሕጋዝ ናይ ሰደተኛ ንኡስ ፕሮግራም (Refugee Minor Program, (RMP)) ሥራሕ ግደ ከምዘኾነን ክመጹ እንከሎ ቅድም ኢልኻ ምስ ሰድራታት ብምሥራሕ ነቲ ዝሕብዎ ሓልዮት ብዘይምቁራጽ ክካየድ ንምድላው እዩ።

ናይ RMP ፕሮግራም ዝሕግዞ:

ዝተፈላለዩ ናይ ሰፈራ ኣገልግሎታት ከም ናብ ዝምልከቶ ምልክት ወይካዓ በዚ ዝሰዕብ ሓገዝ ብቐጥታ ምሃብ:

- ንሰድራቤት ምሕጋዝን ምክንኻን ሓልዮት ንክረክብ ምድላው
- ናይ ሓለዋ ጥዕናን መግኻርቲ ንክረክብ ምግባር
- ብናይ ሴንተርሊንክ ክፍሊት ተዘራራብካ ምስ ፋይናስ ኣተሓሕዛ ዘሎ ኩነታ ምሕጋዝ
- ናብ ትምህርቲ፣ ስልጠና ወይካዓ ናብ ሥራሕ ዘመርን መንገዲታት ምትእስሳር
- ንዘጠፍኣ ዘመድ ንምርካብ ተኸታቲሎ ብዘረክብ ኣገልግሎት ማለት ከም ቀይን መስቀል ምጥቃምን ትክክለኛ ምስዘኾነ ሕጋዊ ኣገልግሎት/ማይግራሽን ተወካልቲ ን UHM ኣራኹብካ ናብ ኣውስትራሊያ ሰፈራ ቪዛ ብዘመድ ደገፍ ውሕስና ሓገዝ (እንተተኻኢሎ) ንክውሃቦም እዩ።
- ናብ ስፖርቲ፣ መዘናግዲ፣ ባሕላዊ፣ ሓይማኖትን ማሕበራዊ ተግባራት ዘካይድሉ ምሃብ ይኸውን።

ኣብ ኣውስትራሊያ ንምስፋር ዘድልዩ ክዕለትን ፍልጠት ንምዕባል ንዓሚላት ምሕጋዝ በዚ ዝጠቓለል:

- ብዛዕባ ሰደተኛ ቪዛ ኩነትን መሰል ውሕብቶ ምርዳእ
- ኣብ ኣውስትራሊያ ውሽጢ ብከመይ ሓለዋ ጥዕናን ናይ ሕክምና ምክንኻን ከምዘሰርን መርዳእ
- ብሴንተርሊንክ ዘለኻ መሰል ብካልኦት ማሕበራዊ ደገፍ ኣቀራርባ መሰልካ ምርዳእ
- ብዛዕባ ናይ መንግሥቲን ናይ ግሊ መንበሪ ገዛ ብምርዳእ ብኸመይ መጸለሊ ገዛ ከምዝውሃብ ምፍላጥ
- ብዛዕባ ሕጋዊ ኣሰራርሓ ስርዓት ምፍላጥ
- ጸገም ንዘለዎም ዓሚላት ብምውክል ንካልኦት ኣገልግሎት ውሃብቲ ደገፍ ምሃብ።

ጉዳይ አመላኪዎች ጠቃሚ ዝግጅት ገደብ ከምዝገባ ለምን እንደ ዝውሃብ አገልግሎትን ምትኩብባር ዝኻየድ ብናይ ጉዳይ ገደብ አወጻጽ ከይዲ አቢሉ ይኸውን። እዚ ከይዲ አሰራርታ ብስድራ ቤት ውሳኔ ውሕብቶ/Family Decision Making (Family Decision Making, (FDM)) ሞደል አሰራርታ ክጠቓለል ከምዝክእልን ብድሕሪኡ'ድማ ናይ ሓልዮት ጉጅለ/ Care Team ይፍጠር። አብዚ ደረጃ ናይ RMP ፕሮግራም አገልግሎት ምስክርነት ናብ ቪክቶሪያ 'ንሕጻውንቲ ኣቃውማ ቀንዲ ውጂኢት' ክውሃብ ኣለዎ።

ጉዳይ አመላኪዎች ብናይ ምትኩብባር ዕጣም ሥራሕ ግደ ማለት ኣብ ካልእ አገልግሎት ወይካዓ ካልእ ጨንፈራት 'ጉዳይ አመላኪዎች' ከሳትፊሉ ከምዝክእል እዩ። እዞም ካልኣት ጉዳይ አመላኪዎች እቲ ዝሰርሕዎ ናይ ጉዳይ ኣተሓሕዛ ካብ RMP ጉዳይ አመላኪዎች ፍሉይ ጌሮም ክገልጽዎ ይክእሉ። ብሓፈሽኡ ብናይ RMP ጉዳይ አመላኪዎች ዝጠቓለል ናይ ሥራሕ ግደ ምስ ሕጻውንቲ፣ መንእሰያትን ሓልዮት ውሃብቲ ቐጥታ አገልግሎት ውሃብቲ እዩ።

ናይ ጉዳይ አመላኪዎች ን RMP ዓሚላት ኹሉ ሓላፍነት ከምዘለዎን ኣብ ሃገረሱ ዘለዉ ዓሚላት ምስ ናይ መምርሒ RMP ሠራሕተኛ ወይካዓ ምስ ናይ ማሕበረሰብ አገልግሎት ድርጅት ኮንትራት ውዕል ይገብሩ። ብጉዳይ አመላኪዎች በዚ ዝሰዕብ ድርጊታት ክጠቓለል ይክእል።

- መንነት ዓሚላን ብቁልጢፍ ምብጻሕ
- ንውልቃዊን ሓልዮት ውሃብቲ ገምጋምን ምፍላይ
- ንአገልግሎት ገደብ ምውጻእን ምንጨታት ምፍላይ
- ንዓሚላት ብዘደልይዎ አገልግሎት ምትእስሳር
- አገልግሎት ምፍጣርን ምትኩብባር
- ንአገልግሎት ምስርጨው ምቁጻጻር
- አገልግሎታት ንምርካብ ምክኒ
- አገልግሎት ኣፈጻጸማ ሚላ ምግምጋም

አብዚ ደረጃ ናይ ጉዳይ ገደብ ተወዲኡ ቁጽጽር ይግበረሉ ይኹን'እምበር ኣድላይ እንተኾይኑ ኣብዝኾነ ግዜ እቲ ናይ ጉዳይ ገደብ ዳግም መርመራ ክግበረሉ ደገፍ ምሃብ ኣድላይ እዩ። እቲ ጉዳይ ገደብ ዝወጸ ብቅዓት ብዘለዎ ቁልፍ ነገራት ማለት ዳግም ምስባር፣ ሓለዎ ጥዕናን ትምህርቲ ዘጠቓለል እዩ። ንዓሚላትን ንናቶም ሓልዮት ውሃብቲ፣ ሰብኣይን ሰበይቲ ምስ ጽቡቅ ምስክርነትን ምትኩብባር ነቶም ቁልፍ ዝኾኑ አገልግሎታት ደገፍ ክትህብ እንከሎ ጥንክር ዝበለ ኣትኩርት ይነብር።

እቶም ጉዳይ ገደብታት ኣብ ዓመት ብውሑድ ሓደ ግዜ ወይካዓ ዝበለጸ ከም ኣድላይነቲ ዳግም መርመራ ጸብጻብ ይግበሩ እዩም። አብዚ እዋን ዘሎ ጉዳይ ገደብ ኣወጻጽ ጉድለት ከምዘለዎ RMP ፕሮግራም ሰለዝኣምነሉ፣ ሰለዙይ ነቲ ዘሎ ጉዳይ ገደብ ኣወጻጽ ንቅድሚት ብዝበለጸ ሥራሕ ከምዘድልዮ RMP ተረዲኡ እዩ። ብምዕባለ ጉዳይ ገደብ ኣወጻጽ ምስትክኻል ዚምልከት ንቅድሚት ዝኾነ ሥራሕ ኣብ 'ሓልዮት ሕጻውንቲ' ገደብ ኣወጻጽ ከምኡ'ውን ጽቡቅ ድሌት ገደብ መዝገባ መሰረት ብናይ ባዕሉ ጥንሰ ሓሳብ እቅድ ከምዘወጽእ እዩ። ብዝበለጸ ንቅድሚት ዚወጽእ ዝኾነ ሰርዓተ ኣውታር በዚ ዶኩመንቲ ተወሳኺ ምዕራፍ ይጠቓለል እዩ።

